

KURUL KARARI

Başvuru Numarası	: 2021/672
Toplantı Tarihi/Sayısı	: 14.9.2021/159
Karar Numarası	: 2021/232
Başvuran	: M.S.S.
Başvuran Vekili	: ...
Adres	: ...
Muhatap Kurum/Kişi	: ...
Muhatap Adres	: ...

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuru, başvuranın hakkında hükmedilen hapis cezasının soyut delillere dayandığı iddiası ile hakkındaki mahkeme kararlarının yeniden incelenmesi talebine ilişkindir.

II. BAŞVURANIN İDDİA VE TALEPLERİ

2. Başvuru dilekçesi ve eklerinde yer alan bilgi ve belgelere göre başvuran, ... Çocuk Ağır Ceza Mahkemesinin 10.05.2018 tarih ... numaralı kararıyla nitelikli yağma ve birden fazla kişi tarafından nitelikli yağma suçlarından hakkında hapis cezasına hükmedildiğini, söz konusu suçları işlemediğini, hakkında ileri sürülen suçlamaların maddi delillere dayanmadığını ve soyut iddialar olduğunu,

3. Ceza yargılamasında 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun (TCK) "Zincirleme Suç" başlıklı 43'üncü maddesinin uygulanmamasının aleyhine sonuç doğurduğunu,

4. İstinaf başvurusunun ve yargılamanın yenilenmesi taleplerinin reddedildiğini iddia etmektedir.

5. Başvuran Mahkeme kararlarının incelenerek ihlal edilen haklarının iadesini talep etmektedir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

6. Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın "Yargı Yetkisi" kenar başlıklı 9'uncu maddesi: "*Yargı yetkisi, Türk Milleti adına bağımsız ve tarafsız mahkemelerce kullanılır.*" hükmünü içermektedir.

7. Anayasa'nın "Mahkemelerin Bağımsızlığı" kenar başlıklı 138'inci maddesi ise: "*Hâkimler, görevlerinde bağımsızdırlar; Anayasaya, kanuna ve hukuka uygun olarak vicdanı kanaatlerine göre hüküm verirler. Hiçbir organ, makam, merci veya kişi, yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hâkimlere emir ve talimat veremez; genelge gönderemez; tavsiye ve telkinde bulunamaz.*" hükmünü haizdir.

8. 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun "Zincirleme Suç" kenar başlıklı 43'üncü maddesine göre: "(1) Bir suç işleme kararının icrası kapsamında, değişik zamanlarda bir kişiye karşı aynı suçun birden fazla işlenmesi durumunda, bir cezaya hükmedilir. Ancak bu ceza, dörtte birinden dörtte üçüne kadar artırılır. Bir suçun temel şekli ile daha ağır veya daha az cezayı gerektiren nitelikli şekilleri, aynı suç sayılır. (Ek cümle: 29/6/2005 – 5377/6 md.) Mağduru belli bir kişi olmayan suçlarda da bu fıkra hükmü uygulanır. (2) Aynı suçun birden fazla kişiye karşı tek bir fiille işlenmesi durumunda da, birinci fıkra hükmü uygulanır. (3) Kasten öldürme, kasten yaralama, işkence ve yağma suçlarında bu madde hükümleri uygulanmaz."

9. 6701 sayılı Kanun'un "Eşitlik İlkesi ve Ayrımcılık Yasağı" kenar başlıklı 3'üncü maddesine göre: "(1) Herkes, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada eşittir. (2) Bu Kanun kapsamında cinsiyet, ırk, renk, dil, din, inanç, mezhep, felsefi ve siyasi görüş, etnik köken, servet, doğum, medeni hâl, sağlık durumu, engellilik ve yaş temellerine dayalı ayrımcılık yasaktır."

10. Mezkûr Kanun'un "Başvurular" kenar başlıklı 17'nci maddesi ise "Ayrımcılık yasağı ihlalden zarar gördüğü iddiasında bulunan her gerçek ve tüzel kişi Kuruma başvurabilir. (4) Yasama ve yargı yetkilerinin kullanılmasına ilişkin işlemler, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu kararları ile Anayasanın yargı denetimi dışında bıraktığı işlemler başvurunun konusu olamaz. (9) İşleme konulamayacak başvurular ve gerekçeli kabul edilmezlik kararları ile başvuruya ilişkin diğer usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir." hükmünü haizdir.

11. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in "Başvuru konusu teşkil etmeyecek işlem ve kararlar" kenar başlıklı 40'inci maddesine göre: "(1) Yasama ve yargı yetkilerinin kullanılmasına ilişkin işlemler, Hâkimler ve Savcılar Kurulu kararları ile Anayasanın yargı denetimi dışında bıraktığı işlemler başvurunun konusu olamaz."

12. Mezkûr Yönetmelik'in "Ön İncelemenin Yapılması" kenar başlıklı 48'inci maddesine göre: "(1) Kuruma yapılan başvurular, inceleme ve araştırmaya geçilmeden önce ön incelemeye tabi tutulur ve sonucunda; a) Kurumun görev alanına girip girmediği, b) Kurumda incelenmekte ve araştırılmakta olan bir başvuruyla sebepleri, konusu ve taraflarının aynı olup olmadığı, c) Kurum tarafından daha önce sonuçlandırılan bir başvuruyla, sebepleri, konusu ve taraflarının aynı olup olmadığı, ç) Yargı organlarında görülmekte olan veya yargı organlarınca karara bağlanmış uyuşmazlıklara ilişkin olup olmadığı, d) Kuruma başvurmadan önce Kanuna aykırı olduğu iddia edilen uygulamanın düzeltilmesinin ilgili taraftan talep edilip edilmediği, e) Belli bir konuyu içerip içermediği, f) Başvuruda bulunması gereken bilgilerin yer alıp almadığı yönlerinden incelenir. (2) Başvurucusu birden fazla olan başvurularda, incelenebilirlik koşulları her başvuru yönünden ayrı ele alınır."

13. Mezkûr Yönetmelik'in "Ön inceleme üzerine verilecek kararlar" kenar başlıklı 49'uncümaddesinin 6'ncı fıkrasına göre: "(6) Ön inceleme şartlarının bulunmadığının

sonradan anlaşılması hâlinde de incelenemezlik, gerekçeli kabul edilmezlik veya gönderme kararı verilir.”

14. Mezkûr Yönetmelik'in “Gerekçeli kabul edilmezlik kararı” kenar başlıklı 67'nci maddesine göre: “(1) *Ön inceleme aşamasında, başvurunun açıkça dayanaksız olup olmadığı, başvurunun hakkın kötüye kullanımını teşkil edip etmediği, ayrımcılık yasağı ihlalinin kaynaklanan bir zararın bulunup bulunmadığının tespiti açısından incelenebilirliğin esasla birlikte incelenmesi kararlaştırılan başvurulara ilişkin esas inceleme ve araştırma aşamasında söz konusu koşulları taşımayan başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir. (2) Ön inceleme aşamasında incelenabilir bulunan ya da incelenebilirliği esasla birlikte incelenmesi ve araştırılması kararlaştırılan başvuruların 48 inci maddede belirtilen gerekli koşulları taşımadığının anlaşılması halinde de bu başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir.”*

IV. ÖN İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

15. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun amacı; insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmektir.

16. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun başvurulara ilişkin görevi 6701 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesinde; “(f)*İnsan hakları ihlallerini resen incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek*”; “(g)*ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karar bağlamak ve sonuçlarını takip etmek*”; “(i)*Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek.*” şeklinde yer almaktadır.

17. Başvuran, hakkında verilen mahkeme kararının hatalı olduğunu, ilgili suçları işlemediğini, hakkında verilen kararda 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 43'üncü maddesinde lehine bulunan zincirleme suç hükümlerinin uygulanmadığını iddia ederek ihlal edilen haklarının iadesini talep etmektedir.

18. Başvuranın dilekçesi ve ekleri incelendiğinde, başvuran hakkında ... Çocuk Ağır Ceza Mahkemesinin 10.05.2018 tarih ... numaralı kararıyla nitelikli yağma ve birden fazla kişi tarafından nitelikli yağma suçlarından hakkında hapis cezası verildiği, ... Bölge İdaresi Mahkemesi ... Ceza Dairesinin ... Esas ve ... numaralı kararıyla başvuran hakkındaki mahkûmiyet kararı kesinleştiği, ... Çocuk Ağır Ceza Mahkemesinin ... Değişik İş numaralı kararıyla başvuranın yargılamanın yenilenmesi talebinin kabule değer olup olmadığı hususunda inceleme yapmak ve karar vermek üzere görevli hâkimlerin belirlendiği anlaşılmaktadır.

19. Başvuranın hakkında yargılamanın yenilenmesini talep ettiği hapis cezasına karşı başvurulabilecek kanun yollarına ilişkin yetkinin 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 260. maddesi ile devamındaki hükümleri doğrultusunda yargı makamlarının uhdesinde olduğu açıktır. 6701 sayılı Kanun'un 17'nci maddesinin dördüncü fıkrası ile Kanunun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in 40'inci maddesinde yargı yetkisinin kullanılmasına ilişkin işlemlerin başvurunun konusu olamayacağı öngörülmüştür. Söz konusu hükümler, Anayasa'nın ilgili hükümleri ile paralellik arz etmektedir. Zira Anayasa'nın 9'uncu maddesinde, yargı yetkisinin, bağımsız ve tarafsız mahkemelerce kullanılacağı, 138'inci maddesinin ikinci fıkrasında ise; hiçbir organ, makam, merci veya kişinin, yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hâkimlere emir ve talimat veremeyeceği, tavsiye ve telkinde bulunamayacağı düzenlenmiştir.

20. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in 48'inci maddesinin 1'inci fıkrasının (c) bendine göre Kuruma yapılan başvuruların "*Yargı organlarında görülmekte olan veya yargı organlarında karara bağlanmış uyuşmazlıklara ilişkin olup olmadığı*" da ön inceleme aşamasında incelenmesi gereken hususlardandır. Öte yandan mezkur Yönetmelik'in 67'nci maddesinin 2'nci fıkrasında "*Ön inceleme aşamasında incelenabilir bulunan ya da incelenebilirliği esasla birlikte incelenmesi ve araştırılması kararlaştırılan başvuruların 48 inci maddede belirtilen gerekli koşulları taşımadığının anlaşılması halinde de bu başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir.*" hükmü bulunmaktadır.

21. Bu çerçevede başvuru dosyası ve ekleri yukarıda anılan mevzuat ile birlikte değerlendirildiğinde başvuranın yargı yetkisinin kullanılmasına ilişkin işlemlere yönelik taleplerinin ön inceleme şartlarını taşımadığı ve bu nedenle başvurunun kabul edilmez olduğu değerlendirilmiştir.

V. KARAR

Açıklanan mevzuat ve gerekçeler çerçevesinde,

1. Başvurunun KABUL EDİLMEZ OLDUĞUNA,
2. Kararın başvurana tebliğine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA,
3. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemelerinde yargı yoluna başvurulabileceğine,

14.09.2021 tarihinde, OY BİRLİĞİYLE, karar verildi.